

Viite: Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausuntopyyntö 2.6.2017

Asia: HE 47/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Kuntoutusalan Asiantuntijoiden toinen jäsenliitto, Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry, antaa täydentävän lausunnon Kuntoutusalan Asiantuntijoiden lausuntoon.

Kuntoutuspalveluiden valinnan tulee aina perustua yksilölliseen tarpeen arviointiin eikä lainsäädännön tule ohjata sen painopistettä

Kuten Kuntoutusalan Asiantuntijoiden lausunnossa todetaan, on kuntoutus moniammatillinen prosessi, jossa asiakkaan toimintakykyä arvioidaan ja tuetaan paitsi fyysisen toimintakyvyn myös mm. psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueilla. Lain nykyinen lähtökohta painottuu fyysiseen toimintakykyyn jättäen liian vähälle huomiolle ICF-luokituksen mukaiset muut toimintakyvyn osa-alueet kuten yhteiskuntaan osallistumisen ja sosiaaliset taidot. Painotus fyysiseen toimintakykyyn näkyy esimerkiksi siten, että laki painottaa fysioterapiaa kuntoutusmuotona jättäen muut kuntoutuksen alan ammatit toisarvoiseen asemaan. Tämän kaltainen painotus ei ole tarkoituksenmukainen lainsäädännössä maakunnan kuntoutuspalveluita ohjaavana tekijänä eikä kuntoutuspalveluita käyttävien asiakkaiden kannalta. Kuntoutuspalveluiden valinnan tulee aina perustua yksilölliseen tarpeen arviointiin eikä lainsäädännön tule ohjata sen painopistettä.

Edellä olevan asian korjaamiseksi Toimintaterapeuttiliitto esittää, että lakiin kirjataan yhdenvertaisesti kaikki kuntoutuksen alan laillistetut ammattihenkilöt (toimintaterapeutit, fysioterapeutit, puheterapeutit, psykologit ja ravitsemusterapeutit). Lisäksi, mikäli laissa halutaan nostaa esille hyviä käytänteitä, nostetaan niitä kaikista edellä mainituista ammattiryhmistä yhdenvertaisesti.

Toimintaterapeuttiliitto esittää, että toimintaterapian osalta esille nostettavat hyvät käytännöt ovat seuraavat:

Arkikuntoutus

Arkikuntoutus on kuntoutuksen pohjoismainen moniammatillinen viitekehys, jonka avainsanoja ovat ikäihmisten itsenäinen kotona asuminen ja merkityksellinen toiminta. Arkikuntoutus tuottaa asiakkaan elämäänsä lisäarvoa ja auttaa ratkaisemaan ikäihmisten laitoshoidon tuomaa kustannustaakkaa yhteiskunnassa sekä vähentää kotihoidon tarvetta.

Arkikuntoutusta on tutkittu paljon Norjassa:

- Toimintaterapeutti Hanne Tuntlandin aiheeseen liittyvä tuore väitöskirja löytyy täältä: <http://bora.uib.no/handle/1956/15926>
- Arkikuntoutuksen kustannustehokkuutta käsittelevä artikkeli löytyy täältä: <https://thehealthcareeconomicsreview.springeropen.com/articles/10.1186/s13561-016-0092-8>

Ensihoitotiimi

Toimintaterapeutti ensihoitotiimissä on Iso-Britanniassa vähentänyt kaatumisen takia ambulanssin kutsuneiden potilaiden sairaalapäiviä ja lisännyt ikäihmisten kotona asumisen turvallisuutta.

Lisätietoja:

<http://cotimprovinglives.com/value-of-highlighted-bbc-breakfast/>

<http://cotimprovinglives.com/the-north-west-ambulance-service-and-east-lancashire-hospitals-nhs-trust/>

Helsingissä 13.6.2017

Kristina Holmberg
puheenjohtaja
Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry
kristina.holmberg@toimintaterapeuttiliitto.fi
040 759 5588

TOI

SUOMEN TOIMINTATERAPEUTTILIITTO RY

Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry, tuttavallisemmin TOI, on perustettu vuonna 1965. Toimintaterapeuttiliitto on akavalainen ammattiliitto ja ainoa toimintaterapeuttien, toimintaterapeuttiopiskelijoiden ja toimintaterapia-alan edunvalvoja Suomessa.

Toimintaterapeuttiliiton tehtävä on vaikuttaa toimintaterapeuteille tärkeisiin työelämän asioihin sekä valvoa ja kehittää suomalaista toimintaterapeuttikoulutusta.

TOI kokoaa yhteen toimintaterapeutit ja toimintaterapeuttiopiskelijat. TOI on toimintaterapian alan asiantuntija.